

Segons l'Àrea per a la Igualtat de Tracte i No-discriminació de Persones LGTBI de la Generalitat de Catalunya i l'Observatori contra l'Homofòbia, el passat any 2019 es va detectar un augment de les agressions contra el col·lectiu LGTBI, en especial contra les persones trans.

Tenint en compte què està passant al món, era una cosa que en certa manera es podia esperar; ja que aquestes agressions són una reacció, una resposta, de la societat més conservadora i carca davant la por de perdre el control del que fins ara havien considerat seu de manera «natural»: una societat basada en la família tradicional i en rols binaristes clarament diferenciats i supremacistes. No és casual que l'augment del vot a partits de

dretes i extrema dreta es correlacioni amb l'increment d'agressions no sols cap a les persones LGTBI, sinó també cap al col·lectiu immigrant i, per descomptat, cap a les dones obertament feministes.

Un llenguatge pervers

S'està fent servir el llenguatge de manera perversa, i l'han convertit en una eina poderosa per construir realitats que els partits conservadors, i molt especialment els neofeixistes, manipulen per validar els seus discursos. A més, els mitjans de comunicació actuen com a caixa de ressonància d'aquests missatges, donant per vertader el que s'està dient i empoderant aquest discurs retrògrad. Tot plegat dona ales al fet que en certa manera es normalitzin els actes

homòfobs. D'exemples, en tenim arreu. A l'Ajuntament de Madrid s'han sentit perles com: «Pierda toda esperanza en convertir a mis hijos en enfermos como ustedes», i Boris Johnson, primer ministre del Regne Unit, s'ha referit als gais com a *bum boys*, paraules clarament pejoratives que denigren.

Tot i que aquest panorama, tant a escala global com local, pot resultar desolador, cal no oblidar que una part majoritària de la societat rebutja aquest pensament homòfob. Fruit d'això, al Parlament de Catalunya es va aprovar l'any 2014 la llei que garanteix els drets de la comunitat LGTBI, gràcies a la qual avui existeixen diferents mecanismes que permeten lluitar contra la discriminació i les persones gais, lesbianes o trans poden denun-

per César del Llano

QUINA CARA TÉ L'HOMOFÒBIA AL TERRITORI?

Darrerament hem vist a la premsa notícies que parlen d'atacs homòfobs a diferents indrets del nostre país. Malauradament, aquests titulars s'estan convertint en una constant habitual i sostinguda i ens obliguen a preguntar-nos si aquests comportaments estan arrelant de manera alarmant arreu de les societats més democràtiques. Per agreujar-ho, lluny de les grans ciutats s'han detectat vexacions i atacs que mai no acaben d'arribar ni als mitjans de comunicació ni a les estadístiques. Davant d'això sorgeix una doble pregunta: com es pot lluitar contra l'homofòbia?, i, sobretot, de quina manera es pot fer al territori?

ciar agressions davant de professionals formats i educats per donar resposta a aquestes situacions.

L'anonimat a la gran ciutat

És conegut que les grans ciutats ofereixen un punt d'anonimat desitjat quan es vol —opció de moltes persones LGTBI que han fugit del poble per evitar la pressió veïnal—, i en general es viu un ambient amb més acceptació cap al diferent, però alhora, davant d'una agressió homòfoba, aquest anonimat també beneficia l'agressor.

Però, què passa al territori? La realitat de les persones LGTBI als pobles rarament es veu recollida a les enquestes i és difícil trobar referents locals que aju-

din el propi empoderament com sí que passa a les grans ciutats. És més, si haguessim de creure les dades que informen sobre homofòbia al territori, es podria concloure que pràcticament no n'hi ha, però això és així perquè quasi mai no es denuncia, creant la falsa sensació que tot va bé i que no es pateixen agressions homòfobes.

Per sort, fora de les grans ciutats, la llei del 2014 s'està convertint en una eina molt eficaç per prevenir l'homofòbia. Tant en l'àmbit comarcal com municipal s'ha mirat d'adaptar —cadascú a la seva manera i amb recursos encara molt minsos— aquest nou marc legal, impulsant plans per a la no-discriminació de les persones LGTBI. L'exemple més clar ha estat la creació dels Serveis d'Atenció

Integral (SAI) a tot el territori, que ajuden les persones que pateixen o estan en risc de patir discriminació o violència per orientació sexual, identitat o expressió de gènere, donant-los assessorament en cas d'una agressió homòfoba o trànsfoba, i que esdevenen un punt de referència quant a la sensibilització i la informació sobre la diversitat.

Sense informació eficaç tot es desdibuixa

Des dels diferents SAI es poden projectar diverses accions per ajudar a fer més sòlida la realitat LGTBI, i cal utilitzar els seus recursos per donar a conèixer quina és aquesta realitat al territori, ja que la falta d'informació desdibuixa com és la vida de les persones LGTBI als pobles.





I per tal que es puguin emprendre accions adaptades al dia a dia real d'aquestes persones que ajudin a la visibilització i la no-discriminació, és imprescindible saber quina és aquesta realitat.

Es poden fer, i es fan, campanyes de sensibilització i educació a les aules que prevenen l'assetjament escolar, tot i que l'educació no ho pot fer tot. Es necessita formació específica per saber donar resposta a les demandes o situacions derivades de discriminacions concretes, i ens hem d'empoderar com a societat a l'hora de donar valor a la diversitat afectiva i sexual, mostrar-nos bel·ligerants davant els discursos discriminatoris. I cal tenir en compte que les campanyes de sensibilització, tot i estar dirigides al públic en general, sovint sols arriben a persones ja implicades en la causa o que ja forma part del col·lectiu LGBTI, per això és important dotar-les de mecanismes i recursos que les facin fàcilment accessibles a la societat en el seu conjunt.

Desemascarar l'homofòbia inconscient

A més de lluitar contra els atacs cap al col·lectiu LGBTI, és important desemascarar l'homofòbia inconscient arrelada a la nostra societat. En un petit poble d'Osona, no fa gaires dies, un home suposadament liberal deia que «és millor que dos nois o dues noies no es facin un petó davant d'un nen per no confondre els seus referents». Aquest comentari és un bon exemple d'homofòbia latent, predominant a molts punts del territori. Tot va bé mentre no es trenquin els rols assignats —heteronormatius, és clar— i, si ets una persona LGBTI, els veïns, la família, saben de tu, però no volen sentir-ho ni veure-ho, parlen del «teu amic» o la «teva amiga», mostrant-se «tolerants» vers la teva vida mentre mantinguis una certa aparença heterosexual. Com a conseqüència, a dia d'avui, poques persones gais o lesbianes passen agafades de la mà i mostren afectivitat en públic

al poble, cosa que permet que la gent les vegi asexuals, a vegades amb una mirada condescendent d'acceptació que indica que no volen que els records que no ets com ells voldrien que fossis. Moltes persones LGBTI han arribat a interioritzar aquesta manera de fer i la reproduïen automàticament, buscant una comoditat i una invisibilitat que acaba creant, a la curta, un fals sentiment de confort i, a la llarga, molta frustració.

Ja se sap que si es vol alguna cosa, cal lluitar per ella. Si es persegueix la visibilització del col·lectiu LGBTI i la sensibilització de tota la societat, cal que lesbianes, trans i gais siguin visibles, i al territori això vol dir deixar de ser un subjecte teòric per passar a ser persones reals, visibles i alhora referents per a altres, per a aquelles persones que encara tenen por de sortir de l'armari pel possible rebuig social. ■

Polítiques LGBTI



2020

Garantim els drets de les persones gais, lesbianes, bixesuals, transgènere i intersexuals



XARXA DE SERVEIS D'ATENCIÓ INTEGRAL LGBTI

Hem creat i donem suport a la primera Xarxa europea de Serveis d'Atenció Integral LGBTI amb 85 serveis arreu de la geografia catalana, per garantir l'accés a tota la ciutadania als serveis de suport i acompanyament en aquest àmbit.

Aquests 85 serveis donen cobertura a 795 municipis mitjançant els ajuntaments i els consells comarcals.



LLUITA CONTRA L'LGBTIFÒBIA

Hem endegat més de 500 actuacions adreçades a lluitar contra LGBTifòbia.

El 45% de les persones enquestades a Catalunya saben on denunciar l'LGBTifòbia.

El vídeo projectat als centres d'atenció primària i el tren de FGC vinilat que informen que cal denunciar l'LGBTifòbia han arribat a més de 7.000.000 de persones usuàries d'aquests serveis.



TARGETES SANITÀRIES AMB EL NOM SENTIT

Hem expedit 784 targetes sanitàries amb el nom sentit a persones trans* (510 majors d'edat i 274 menors d'edat).



ATENCIÓ I ACOMPANYAMENT A LES PERSONES TRANS*

En coordinació amb el Departament de Salut hem concretat el primer Pla europeu del model d'atenció i acompanyament a les persones trans*.



INCIDÈNCIES ATESES

Hem atès més de 3.000 casos per incidències en relació a l'orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere.



PLA DE FORMACIÓ

Hem format més de 20.000 treballadors/es públics en diversitat sexual de gènere i familiar.



SUPORT A POLÍTIQUES LGBTI

Destinem 858.000 euros a promoure polítiques públiques LGBTI i donar suport a les entitats LGBTI de Catalunya.

Els darrers tres anys, la creació d'associacions LGBTI ha augmentat un 30%.



PLANS LOCALS LGBTI

234 Municipis tenen Plans de polítiques públiques locals LGBTI als ajuntaments i consells comarcals.